

Urszula Palusińska

Scenariusz warsztatów

Portret lasu

Urszula Palusińska - Urodzona w 1984 r. Twórczyni filmów animowanych i ilustratorka. Książka *Majn Alef Bejs* z jej ilustracjami zdobyła prestiżową Bologna Ragazzi Award w kategorii non fiction, srebro w konkursie European Design Awards i wyróżnienia na biennale ilustracji ILUSTRARTE w Lizbonie. Jej pierwsza w pełni autorska książka *Brzuchem do góry* otrzymała tytuł Graficznej książki roku 2017 polskiej sekcji IBBY oraz zdobyła Bochui International Children's Literature Award w kategorii książki obrazkowej.

Grupa wiekowa: dzieci 6+/młodzież

Liczba uczestników: max 25 osób

Czas trwania: 90 min

Cele: rozwój twórczej obserwacji, umiejętności syntezy, wyobraźni.

Materiały dla grupy 25 osób:

Materiały ogólne:

- rzutnik i ekran,
- tempery w butelkach litrowych (żółty, niebieski, granatowy, zielony, czerwony, brązowy, biały, czarny,
- po 6 kartek A4 z bloku technicznego na osobę. Jeszcze lepiej sprawdzi się grubszy papier, np. do drukarki o gramaturze 300,
- pędzle malarskie ok 6 cm szerokości (mogą być ze sklepu budowlanego),
- tacki i pojemniki z recydingu (plastikowe tacki, opakowania styropianowe, tertrapaki rozcięte wzdłuż) min po 3 na dziecko,
- niebieskie kartki A3 (grubości bloku technicznego lub grubsze),
- klej w tubce UHU (po sztuce na dziecko),
- nożyczki po sztuce na osobę,
- po kartonie 100 x 70 na dziecko (może być z recydingu, może być deska malarska, będzie służyć jako podkład do pracy),
- taśma malarska.

Materiały potrzebne do tworzenia faktur:

- czarny tusz – słoik na dwoje dzieci,
- nitka, po 30 cm na dziecko – do maczania w tuszu i odbijania na kartce,
- zużyte, szczotki do zębów – do pryskania tuszem na papier. Jeśli jest możliwość żeby każde dziecko miało swoją to świetnie, jeśli nie, wystarczy po jednej na troje dzieci. Wyparzone, jeśli dziecko nie będzie używać własnej starej szczoteczki,

Podstawa programowa:

Doskonalenie umiejętności plastycznych dzieci i młodzieży – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach; indywidualnych i zespołowych.

- papiery i cienkie tektury (mogą być z recydingu) po kartce / arkuszu na dziecko – do odciskania faktury z papieru złożonego w harmonikę,
- paczka makaronu spaghetti – do rysowania patyczkami zanurzonymi w tuszu,
- wąskie pędzle – po jednym na dziecko.

Organizacja sali:

Dzieci będą pracować na podłodze, podkładem do pracy będą tektury, jeśli to konieczne można zabezpieczyć resztę podłogi. Zajęcia mogą się odbyć również na zewnątrz, np. na trawie.

Przed zajęciami:

Przygotuj pokaz slajdów z pracami:

Obrazy dostępne w domenie publicznej (pobierz [TUTAJ](#)):

David Inshaw „The Badminton Game”,

Felix Vallatton „The Wind”,

Felix Vallatton „Effet de brume, Honfleur”.

Dodatkowo możesz odszukać:

- Janusz Stanny ilustracja do baśni Andersena „Czerwone trzewiczki”,
- David Inshaw „Bonjour Mr. Stockham”,
- Wilhelm Sasnal „Las”.

Przebieg zajęć

Część 1. Rozmowa i pokaz slajdów.

Porozmawiaj z dziećmi o drzewach w lasach, parkach i osiedlowych skwerach. Bazą rozmowy mogą być następujące pytania: Jakie są rodzaje drzew? Czym się różną? Czy patrząc z okna na oddalone drzewo widać kształt liścia? Czemu drzewa przypominają w oddali kule, stożki? Czy różnią się kolorem? Ile jest odcieni zieleni? Czy drzewa są tylko zielone? Pokaż dzieciom prace artystów. Zwróć uwagę jak różnicują zieleni, kształtem, kolorem i fakturą. Zapytaj dzieci czy znają kolor szmaragdowy, oliwkowy, turkusowy etc. Co to znaczy zieleni butelkowa? Zieleni trawiasta? Zachęć do poszukania zieleni wokół; jeśli możecie wyjść, zgromadźcie jak najwięcej liści i traw o różnych odcieniach. W pomieszczeniu można zachęcić do szukania zielonych elementów na ubraniach i przedmiotach wokół, próbując je nazwać. Na slajdach pokazujemy jak artyści różnicowali odcienie i faktury zieleni w swoich pracach.

Część 2. Tworzymy własne odcienie zieleni.

Każde dziecko dostaje 6 papierów, które przykleja do tektury za pomocą taśmy malarskiej, oklejając krawędzie dookoła (dzięki temu papier podczas schnięcia, nie zroluje się ani nie wygnie). Za pomocą szerokich pędzli maluje 6 odcieni zieleni. W trakcie można dzieciom podpowiadać różne eksperymenty kolorystyczne: co się stanie gdy dodamy trochę czerwieni? Czym będzie się różnić zieleń z butelki od tej umieszczonej z farby niebieskiej i żółtej? Jak uzyskać zieleń koloru niedojrzałej cytryny? Zachęcamy dzieci do stworzenia szerokiego repertuaru zieleni. Gdy kartki są już gotowe, można z dziećmi porozmawiać o efektach — w międzyczasie podeschną. W pogotowiu możemy mieć też suszarkę do włosów i podsuszyć najbardziej mokre prace za nim przejdziemy do kolejnego etapu.

Część 3. Nanosimy na kartki faktury przypominające korony drzew.

1. Za pomocą szczoteczki do zębów — maczamy szczotkę w odrobinę rozrzedzonej czarnej farbie (nie w tuszu, bo zostawi plamy na rękach) i przejeżdżając kciukiem przyska na wybrany zielony karton. W ten sposób tworzymy fakturę drzewa o bardzo drobnych listkach

2. Za pomocą nitki — maczamy nitkę w tuszu i opuszczamy ją na kartkę pozwalając żeby zrobiła przypadkowe esy floresy. Powtarzamy zabieg dowolną ilość razy.

Otrzymujemy fakturę drzewa o poskręcanych gałęziach

3. Za pomocą makaronu — maczamy kilka patyczków równo zakończonych w tuszu i rysujemy nimi po kolejnym papierze. Można pokazać dzieciom, że tworząc wachlarz z makaronu mogą rysować kilka linii równoległych. Tą metodą można zrobić np. fakturę drzewa iglastego

4. Za pomocą harmonijki z papieru (szerokość zygzaka ok 1-2 cm) — wycinamy pasek (z bloku technicznego lub z dowolnej cienkiej tekturki np. z opakowania po herbacie) i składamy w harmonijkę. Można eksperymentować z ilością i szerokością zgięć, długością paska. Jeśli brzeg zygzaka nie tworzy równiej powierzchni, można przyciąć go nożyczkami.

Zygzak harmonijki zanurzamy w wylanym na tackę tuszu (wystarczy cieniutka warstwa tuszu, tak żeby zanurzyć papier) i odbijamy na kolejnym zielonym papierze otrzymując strzępiastą fakturę przypominającą np. koronę klonu.

5. Pozostałe dwie zielenie możemy zostawić gładkie, powtórzyć na nich ulubioną technikę lub znaleźć własny sposób na stworzenie faktury.

Część 4. Tworzymy portret lasu.

Każde dziecko dostaje kartkę A3 koloru niebieskiego jako tło pod dalszą pracę, nożyczki i klej, czarny tusz i pędzel. Odklejamy przygotowane, suche kartki od tektury. Prosimy dzieci żeby metodą kolażu, z wcześniej przygotowanych faktur, zrobiły portret lasu. Zachęcamy, żeby pomyślały o lesie jak o jednym organizmie, postaci, stworze. Niech użyją własnej fantazji.

Z przygotowanych faktur mogą wycinać głowę, nos, uszy, brzuch, nogi i ręce. Mogą domalować tuszem potrzebne elementy, konary, pnie ale też każdy inny potrzebny element. Możemy na tym etapie przypomnieć pracę Janusza Stannego (do baśni Andersena "Czerwone trzewiczki"), który swoją wyobraźnią ożywił górę. Jeśli mamy takiej ilustracji pokażmy inny baśniowy obraz.

Część 5. Wystawa i rozmowa.

Na koniec układamy w jednym pasie prace dzieci (nie należy się przejmować jeśli mamy różnice pion / poziom) tworząc galerię leśnych stworów. Każde dziecko opowiada o swoim pomysle na postać.